

مرگ اندیشی در ادیان ابراهیمی

www.ketab.ir

عبدالله غلامرضا کاشی

۱۴۰۲

سرشناسه: غلامرضا کاشی، عبدالله، ۱۳۳۷ -
عنوان و نام پدیدآور: مرگ اندیشی در ادیان ابراهیمی / عبدالله غلامرضا کاشی.

مشخصات نشر: اصفهان: آرما، ۱۴۱.

مشخصات ظاهری: ۲۶۰ ص؛ ۱۴/۵×۲۱×۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۷۹-۱۵-۸

وضعیت فهرست نویسی: قیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۵۵-۴۶۰.

موضوع: مرگ -- مطالعات تطبیقی

Death -- Comparative studies

مرگ -- جنبه های مذهبی -- اسلام

Death -- Religious aspects -- Islam

مرگ -- جنبه های مذهبی -- مسیحیت

Death -- Religious aspects -- Christianity

مرگ -- جنبه های مذهبی -- یهودیت

Death -- Religious aspects -- Judaism

ادیان ابراهیمی

Abrahamic religions

رده بندی کنگره: BD۲۴۴

رده بندی دیویی: ۵/۲۸۸

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۰۳۶۲۴

اطلاعات رکورد کتابشناسی: قیبا

www.ketab.ir

اصفهان/صندوق پستی: ۱۹۷۳-۸۱۴۶۵

تلفن: ۰۹۱۳۳۲۰۰۹۲۵

توزیع: پخش ققنوس ۰۲۱۶۶۲۰۸۶۴۰

پخش صدای معاصر ۰۲۱۶۶۹۷۸۵۸۳

پخش فدرک ۰۳۱۳۳۳۵۱۲۰۷

پخش مداد آبی ۰۲۱۸۸۳۵۶۴۳۶

فروش اینترنتی: چهارسوق 4s000q.ir

سی بوک 30book.com

پانوق کتاب bookroom.ir

کتاب الکترونیک: طاقچه taaghche.com

فیدیبو fidibo.com

مرگ اندیشی در ادیان ابراهیمی

عبدالله غلامرضا کاشی

ویراستار: سمیه سادات حسینی

شمارگان: ۳۰۰ نسخه / نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۲ / شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۷۹-۱۵-۸

طراحی جلد: محمد صدی / صفحه آرا: مسعود چترروز

www.nashrearma.com

کلیه ی حقوق محفوظ و مخصوص نشر آرما است.

تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن

به هر صورت از قبیل کاغذی، الکترونیکی و صوتی

بدون اجازه ی مکتوب ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۲	معنای مرگ
۱۳	مرگ‌اندیشی
۱۳	تاریخچه مرگ‌اندیشی
۳۷	بارادایم مرگ
۴۰	معنای زندگی
۵۲	اضطراب مرگ
۵۶	ادبایان و مرگ‌اندیشی
۵۸	چالش‌های پیش روی دین‌داری
۷۷	مرگ‌اندیشی در یهودیت
۷۹	پیشگفتار
۸۰	واژه مرگ
۸۱	مرگ در تنبَخ
۸۹	جلوه‌های مرگ‌اندیشی
۹۹	ایوب و معنای زندگی
۱۱۱	سلیمان و معنای زندگی
۱۱۹	اضطراب مرگ
۱۲۰	مرگ در تلمود
۱۴۳	عرفان یهودی
۱۴۷	معنای زندگی
۱۴۹	هولوکاست
۱۵۲	اضطراب مرگ
۱۵۷	مرگ‌اندیشی در مسیحیت
۱۵۹	پیشگفتار
۱۶۰	مرگ‌اندیشی
۱۶۰	کیفر گناه
۱۶۴	مرگ در عهد جدید
۱۶۵	جلوه‌های مرگ‌اندیشی
۱۶۹	آرزیابی
۱۷۴	مرگ مسیح
۱۷۷	مواجهه مسیح با مرگ
۱۷۸	راز تعمید

۱۷۹	محبت
۱۸۰	امید
۱۸۱	اضطراب مرگ
۱۸۳	آگوستین
۲۰۴	ارزیابی
۲۰۴	معنای زندگی
۲۰۵	اضطراب مرگ
۲۰۶	توماس آکویناس
۲۰۶	مرگ‌اندیشی در نظر توماس
۲۲۸	ارزیابی
۲۳۲	اکهارت
۲۵۱	مرگ‌اندیشی در اسلام
۲۵۳	پیشگفتار
۲۵۶	واژه مرگ
۲۵۸	جلوه‌های مرگ‌اندیشی
۲۷۶	معنای زندگی
۲۹۵	مرگ‌اندیشی از منظر پیامبر(ص)
۳۱۱	مرگ‌اندیشی در نزد علی(ع)
۳۲۵	مرگ‌اندیشی از منظر فرزندان علی(ع)
۳۴۵	ابن سینا
۳۴۷	ترس از مرگ
۳۵۱	مولوی
۳۶۲	غزالی
۳۷۱	خیام
۳۸۹	جمع‌بندی
۳۹۱	استعاره‌های مرگ در ادیان
۳۹۶	معنای زندگی
۴۰۹	اضطراب مرگ
۴۲۳	مرگ‌اندیشی در دنیای معاصر
۴۲۶	چیستی مرگ
۴۲۸	روایت‌های جدید از مواجهه با مرگ
۴۴۰	معنای زندگی
۴۵۳	کتابنامه
۴۵۵	الف. منابع فارسی و عربی
۴۶۰	ب. منابع لاتین

مقدمه

مرگ این قطعی‌ترین حادثه زندگی آدمی، امری شخصی و پایانی است که هر کس با مرگ دیگری از رخداد محتومی که در انتظار اوست، آگاه می‌شود. آن‌که در قید حیات است، مرگ را وجدان نکرده و هرگز امکان راه‌یابی و مشارکت در وضعیت فرد در حال تجربه مرگ را پیدا نخواهد کرد. آنان هم که مرگ را از سر گذرانده‌اند، از بازگویی لحظه‌های زیسته خود عاجزند؛ بنابراین علی‌رغم آمدوشد چند هزار ساله بشر در این کره خاکی، تجربه اندوخته‌ای در این زمینه وجود ندارد و گویی ذات مرگ راز سربه‌مهری است که همواره نیز نگشوده باقی خواهد ماند. به تعبیر موریس مترلینگ کبریت سوخته، خاکسترش بر جای مانده است؛ اما آتش سرخ. آبی زیبایی‌اش که دود سفیدی شد به کجا پر کشید؟ نرفته است، همین جا توی اتاق است، بویش را می‌شود حس کرد؛ اما نیست، محو شده است.

رازآلودگی مرگ علاوه بر ایجاد اضطراب و دل‌شوره، آدمی را در گذر ایام، به تأمل در این نکته واداشته که به‌راستی در لحظه حضور مرگ چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ مردن چگونه فرایندی دارد؟ آیا واقعاً مرگ تولدی دیگر است و آدمی در سرایی متفاوت زندگی را از سر می‌گیرد؟ یا با بازایستادن بدن از حرکت، همه چیز به پایان می‌رسد و جسد باقیمانده پس از پوسیدگی به چرخه طبیعت بازمی‌گردد؟ چرا در این لحظه خاص و این مکان خاص؟ آیا راهی برای زنده ماندن دائم یا به تأخیر انداختن مرگ وجود ندارد؟ پس میل به ماندگاری و جاودانگی چه می‌شود؟ شیوه‌های فائق آمدن بر دل‌شوره و هراس از مرگ کدام است؟ ناخواسته به اینجا آمده‌ایم، اما حاصل این آمدن و رفتن چیست؟

از آمدن و رفتن ما سودی کو   از بافته وجود ما، پودی کو